SÜRELİDİR

7/21323
324

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

9..14../2007

SAYI : B.02.0.007/00. 700
KONU :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 30.03.2007 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-30454 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığıma gönderilen Aydın Milletvekili Sayın Özlem ÇERÇİOĞLU ve Erzurum Milletvekili Sayın İbrahim ÖZDOĞAN'a ait yazılı soru önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:
Gereği :
- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 2 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :
- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 2 Yazı

Devlet Bakanlıkları B Blok Zemin Kat No:37 Başbakanlık Merkez Bina 06100 ANKARA Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat Mercan ÇELİKCİ
Telefon : (0312) 413 72 63 Faks : (0312) 417 39 87 E-posta: mcelikci@shcek.gov.tr

7/21324

ERZURUM MİLLETVEKİLİ SAYIN CEVDET SELVİ'NİN
7/21324 SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

SORULAR :

1) **Töre cinayetleri, uluslar arası planda ve Birleşmiş Milletler nezdinde ülkelerde kadınların durumlarını anlamak açısından çok önemli bir gösterge olarak değerlendirilmektedir. Türkiye maalesef, halen töre cinayetleri ile anılan bir ülke konumundan çıkamamıştır. Bakanlığınız döneminde kaç adet töre cinayeti vuku bulmuştur?**

2) **Ülkemizde halen kaç adet kadının töre cinayetlerine kurban gittiği konusunda yeterli bir istatistik sistemi olmadığı kadın sorunları ile ilgilenen sivil toplum kuruluşları tarafından dile getirilmektedir. Kadınlara karşı işlenen cinayetlerin eksiksiz ve bütünlüklü bir veri sisteminin oluşturulması için tarafınızdan hangi önlemler alınmıştır?**

3) **Töre ve namus cinayetleri ayrımı istatistik sistemine hangi ayrımla yansıtılmaktadır?**

4) **Töre cinayetleri hangi şehir ve bölgelerimizde cereyan etmeye devam etmektedir?**

5) **Töre cinayetlerinin işlendiği mahallerde, mülki erkan ve yerel siyasi görevlilerce alınmış ve alınmakta olan somut önlemler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?**

6) **Okur-yazarlık ve kadınların eğitim oranının çok düşük olduğu mahallerde, kadınlarımızın ihtiyaçları halinde devlet ile temasının sağlanması için almış olduğunuz önlemler mevcut mudur?**

7) **Devletimizin elinin mahrumiyet bölgelerindeki kadınlara ulaşması için, tarafınızdan sunulan dolaysız imkanlar mevcut mudur?**

8) **Töre cinayeti riski taşıyan bölgelerimizde yöre insanına yardımcı olabilecek sosyal hizmetli kadrosu var mıdır?**

CEVAPLAR :

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Ülkemizde yaşanan töre cinayetlerine ilişkin istatistiki veriler Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tutulmaktadır. Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından 81 İl bazında töre kavramı içerisinde değerlendirilebilecek dosyalarda yapılan incelemeye göre; 2000-2005 yılları arasında 1091 adet olay meydana gelmiştir.

2006/17 Başbakanlık Genelgesinde yer alan önerilere ilişkin yapılacak çalışmalarda kadına yönelik şiddet ve töre/namus cinayetleri konusunda koordinasyon görevi Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Söz konusu koordinasyon görevi çerçevesinde Genel Müdürlük tarafından 2007-2010 dönemini kapsayacak bir Kadına Karşı Şiddet Ulusal Eylem Planı'nın hazırlanması hususu da yer almaktadır.

7/21324

2005 yılı Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali İşbirliği Programı kapsamında, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğümün sorumlu kuruluş olduğu ve 2007-2008 yılları arasında gerçekleştirilecek olan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Yaygınlaştırılması (Promoting Gender Equality)" başlıklı proje başlatılmıştır. Projenin "Kadına Karşı Aile İçi Şiddetle Mücadele"başlıklı İkinci Bileşeni kapsamında; kadına karşı aile içi şiddetin sebep ve sonuçları hakkında niteliksel ve niceliksel araştırma yaptırılacaktır. Araştırma bulguları temelinde kadına karşı şiddetle mücadele konusunda kapsamlı bir Ulusal Eylem Planı geliştirilecek, değişimleri izlemek üzere bir veri tabanı modeli oluşturulacak, hizmet modelleri, çeşitli bilinçlendirme ve hizmet-içi eğitim program modülleri geliştirilecektir. Söz konusu araştırma aynı zamanda Resmi İstatistik Programında da yer almaktadır.

Konuya ilişkin istatistikler Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından derlenmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün yukarıda bahsedilen araştırmasına göre; 2000-2005 yılları arasında meydana gelen 1091 olayda 212 olay ve %19'luk bir oranla Marmara Bölgesinin ilk sırada olduğu, bu bölgeyi 209 olay ve %19'luk bir oranla Ege Bölgesinin izlediği görülmektedir. İllere göre dağılıma bakıldığında ise Ankara %10'luk bir oranla ilk sırada yer alırken, Ankara'yı %9 İstanbul ve İzmir illerinin izlediği görülmektedir.

2000-2005 YILLARI ARASINDA POLİS SORUMLULUK BÖLGESİNDE MEYDANA GELEN 1091 OLAYIN BÖLGESEL DAĞILIMI								
BÖLGE	Marmara	Ege	Akdeniz	İç Anadolu	K.Deniz	Doğu	G.Doğu	**TOPLAM**
OLAY SAYISI	212	209	141	192	87	95	155	1091

İçişleri Bakanlığı tarafından yayınlanarak tüm il valiliklerine gönderilen 2007/6 sayılı Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Koordinasyonu konulu Genelge ile konuya ilişkin çeşitli tedbirler alınmıştır.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

SHÇEK Genel Müdürlüğü olarak 2006/17 Sayılı "Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler" konulu Başbakanlık Genelgesinin yayınlanmasının akabinde İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri aracılığı ile Aile Danışma ve Toplum Merkezlerine ilgili genelgenin uygulanması için talimat verilmiş olup söz konusu merkezlerde gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

Ayrıca; İçişleri Bakanlığının 2007/6 sayılı EGM Genelgesini gereğince Emniyet Genel Müdürlüğü kanalıyla kurumumuza intikal ettirilen tüm kadınların uygun kadın konuklevlerine kabulü sağlanmış ve kadınlarla ilgili gerekli mesleki çalışmalar yapılmıştır. Söz konusu Genelge, ortak çalışma sonucu ilgili tüm Kurum ve Kuruluşların uygulamada yer alması ile ilgili olarak yapılandırılmıştır.

Okur-yazarlık ve kadınların eğitim oranının çok düşük olduğu yerlerde SHÇEK'e bağlı olarak toplum merkezleri hizmete açılmakta olup, bu merkezlerde sosyal hizmet uzmanı, psikolog, çocuk gelişimci gibi meslek grupları görev yapmaktadırlar. Halen 35 İlde

7/21324

67 Toplum Merkezi yörede yaşayan öncelikle kadın ve çocuklar olmak üzere gereksinim duyan ve başvuran tüm kişi ve gruplara bilgi ve bilinç düzeylerini yükseltmeyi daha iyi yaşam koşullarına ulaşmalarını amaçlayan toplumsal kalkınma hizmetleri vermektedir.

Kurumumuz mahrumiyet bölgesindeki kadınlara yönelik olarak hizmetlerini Toplum Merkezleri, Aile Danışma Merkezleri ve Kadın Konukevleri aracılığı ile yürütmektedir.

Toplum Merkezlerinde aşağıda yer alan program ve projeler uygulanmaktadır.

- Anne Çocuk Eğitimi Programı (AÇEP)
- Kadının İnsan Hakları Programı (KİHEP)
- Ana Baba Okulu
- Baba Destek Eğitimi Programı (BADEP)
- Aile İçi Etkileşimi Güçlendirme Projesi
- Ortak sorunları olan bireyler arasında dayanışma ve destek oluşturma çalışmaları
- Çeşitli seminer, konferans, panel, söyleşi, eğitim toplantıları
- Yurttaşlık ve Çocuk Hakları Eğitimi Programı
- İş ve meslek edindirmeyi amaçlayan beceri geliştirme programları,

Toplum Merkezi ve Aile Danışma Merkezi hizmetlerinden yararlanmak için kişinin başvurması yeterli olmakta, herhangi bir ücret ya da önkoşul yerine getirmesi istenilmemektedir.

Kadın Konukevleri ise yine ihtiyaç olduğunda ücretsiz olarak hizmet vermektedir.

Tüm İllerimizde bulunan Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri, sosyal hizmetlere gereksinim duyan kişilerin doğrudan başvuruları ya da değişik kanallardan ulaşan ihbarlar üzerine inceleme ve değerlendirme yapmak, kişileri gereksinim duydukları hizmetlere ulaştırmak için gerekli personel ile hizmet vermektedir.

Şiddet mağduru kadınlara destek vermek amacı ile daha önce var olan kadın konukevi/sığınmaevi sayılarının artırılmasına önem verilerek, daha çok kadın ve çocuğa destek sağlanması için diğer kamu ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılmaktadır.

Kadın konukevlerinin; gizlilik, verimlilik ve kaynakların rasyonel kullanımı ilkeleri ve "Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na Bağlı Kadın Konukevleri Yönetmeliği" de göz önünde bulundurularak imkânlar ölçüsünde yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Kadın konukevlerinin açılışlarında belirlenen kapasiteleri, taleplerin karşılanmasında engel olarak görülmemekte, birçok kuruluşumuz gerekirse yatak ilavesi yaparak kapasitelerinin üstünde hizmet verebilmektedirler. Ayrıca, kadın konukevlerine kabul edilen kadınların kalma sürelerinin değişkenliği nedeniyle doğan sirkülâsyonla yıl içinde barınan kadın sayısı toplam kapasitenin üzerinde olmaktadır.

Bakanlığıma bağlı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü kendi teşkilat yapısı içerisinde açtığı sosyal hizmet kuruluşları ile hizmetlerini yürütürken, diğer yandan da bu alanda hizmet vermek isteyen diğer kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile sivil toplum kuruluşları için bağlayıcı düzenlemeler yapma, standartlar getirme, ruhsatlandırma gibi konularda da 8 Mayıs 2001 tarih ve 24396 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunan "Özel Hukuk Tüzel Kişileri ile

7/21324

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Açılan Kadın Konukevleri Yönetmeliği" uyarınca hizmet vermektedir.

Söz konusu Yönetmelik; SHÇEK dışında açılan kadın konukevleri/ sığınaklarının açılış ve işletilmelerine rehber olması, hizmetten yararlanan kadın ve çocuklarının istismarının önlenmesi, insan onuruna yakışan çağdaş anlayış ve koşullara uygun düzeyde hizmet sunumunun sağlanması amacıyla hazırlanmış olup, bu alandaki özverili çalışmaların desteklenmesi, işbirliği ve dayanışmanın öne çıkarılarak uygulanması öngörülmektedir. Söz konusu Yönetmelik uyarınca Kadın Konukevi açmak isteyen kamu kuruluşlarına ve özel hukuk tüzel kişilerine, talep edilen bilgi, belge ve ihtiyaç duydukları her türlü destek verilerek gerekli rehberlik yapılmaktadır.

SHÇEK'e bağlı olarak hizmete açılan ve 2003 yılına kadar 8 olan Kadın Konukevi sayısı, 2003-2006 yılları arasında açılan 11 kadın konukevi ile bu sayı 19'a kapasite toplamı ise 170 'den 385'e ulaşmıştır.Bu yıl içerisinde 7 kuruluşun daha açılması planlanmaktadır. Sivil toplum örgütleri ve yerel yönetimler bünyesinde hizmet veren kadın sığınma evlerinin sayısı ise 2 adeti kadın ticareti mağduru kadınlar için olmak üzere toplam 17'dir. Toplamda halen 36 olan kadın konukevi/sığınmaevi sayısının yıl sonu itibari ile 50' ye çıkarılması hedeflenmektedir.

Ayrıca SHÇEK tarafından işletilen Kadın Konukevlerinin bir kısmı belediyelerle yapılan işbirliği protokolleri ile hizmete açılmış olup; belediyelerin bu alandaki faaliyetleri izlenmekte ve desteklenmektedir.

Bakanlığımca; Büyükşehir Belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyelerin, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açma yükümlülüğünden de bahisle, belediyeleri kadın konukevi/sığınma evi açmaları konusunda teşvik edici ifadelerin de yer aldığı 22.04.2005 tarih ve 765 sayılı "Kadın Konukevleri ve Gizliliğe Riayet Edilmesi Hakkında" bir Genelge tüm valiliklere gönderilmiştir. Aynı Genelge ile "Özel Hukuk Tüzel Kişileri ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Açılan Kadın Konukevleri Yönetmeliği" uyarınca kadın konukevi/sığınmaevi açan kamu ve özel kuruluşlara açılış izni almaları konusunda rehberlik yapılması da istenilmiştir. Böylece şiddete uğrayan kadınlara verilen koruyucu ve önleyici hizmetlerin geliştirilmesi mümkün olacaktır.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı